

DIZEL YONILG'ISINING FRAKSION TARKIBI

Dizel yonilg'isining fraksion tarkibi, benzinnikiga o'xshash, maxsus asbobda 100 ml yonilg'ini qizdirib aniqlanadi; hosil bo'ladigan bug' sovitiladi, kondensat o'lchov silindriga yig'iladi. Haydalish jarayonida 50 va 96 % yonilg'i qaynab chiqishi haroratlari o'lchanadi.

Purkalish sifati va yonishning to'liqligi yonilg'ining fraksion tarkibiga bog'liq. Agar dizel yonilg'isida yengil uglevodorodlar miqdori ko'p bo'lsa, yonish jarayoni buziladi (tirsakli val 1° ga burilishida bosimning ortishi keskin ko'payib ketadi). Og'ir, qaynash harorati yuqori bo'lgan yonilg'i purkalganda yirik tomchilar hosil bo'ladi, yonuvchi aralashma sifati yomonlashadi, yonilg'i sarfi ko'payadi. Yonilg'i sezilarli darajada og'irlashgan bo'lsa forsunkalar purkagichlarining kokslanishi salmoqli ortadi, silindr-porshen guruhi zonasida so'xta ko'payadi. Zamonaviy kuchaytirilgan dizellar faqat fraksion tarkibi me'yorlashtirilgan yonilg'ida ishonchli ishlashi mumkin; ularning 96 % miqdori qaynab chiqishi harorati 340...360 °C dan (markasiga qarab) ortmasligi kerak.

Lov etib yonib-o'chish harorati yonilg'ining fraksion tarkibiga bog'liq; bu haroratda neft mahsuloti bug'lari havo bilan yonuvchi aralashma hosil qiladi. Bu aralashma olov keltirilsa alangalanadi. Dizel yonilg'isi – yengil alangalanadigan suyuqlik bo'lib, lov etib yonib-o'chish harorati turli markalari uchun 35...80 °C oralig'ida bo'ladi. Zamonaviy dizel yonilg'ilarining lov etib yonib-o'chish harorati ancha past (35...40 °C), bu esa ochiq havoda ishlatiladigan dvigatellar uchun yetarli. Bino ichida ishlatiladigan dvigatellar uchun lov etib yonib-o'chish harorati 65...80 °C oralig'ida bo'lgan maxsus yonilg'ilardan foydalaniladi.